

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Rotterdam, 18 juli 2023

Betreft: Consultatie ontwerpbesluit vergoedingen rechtsbijstandverleners en mediators

Kenmerk ministerie: 4672025

Geachte ,

De Mediatorsfederatie Nederland (MfN) brengt graag het volgende onder de aandacht in de consultatie: Besluit aanpassing vergoedingen rechtsbijstand en mediation.

Ontwerpbesluit; geen reiskosten voor mediators

Dit ontwerpbesluit bevat enkele aanpassingen van de vergoedingen waaronder reiskostenvergoedingen voor rechtsbijstandverleners en mediators die werkzaam zijn in het stelsel van gefinancierde rechtsbijstand, op grond van de Wet op de rechtsbijstand (Wrb).

Het gaat om het onderdeel uit de stukken over reiskostenvergoeding volgens de CAO Rijk (€ 0,09 en € 0,37 per kilometer) dat wordt vervangen door een reiskostenvergoeding in aansluiting bij de belastingvrije vergoeding van € 0,21 per kilometer. De regeling voor vergoeding van reiskosten naar een aanmeldcentrum wordt verduidelijkt.

Voor onze beroepsgroep: de MfN-registermediators, werkzaam in het stelsel van de gefinancierde rechtsbijstand, is het prangende punt dat er überhaupt geen reiskostenvergoeding voor mediators in het stelsel beschikbaar is. Daar is namelijk thans niet in voorzien.

Huidige situatie

Het Besluit aanpassing vergoedingen rechtsbijstand en mediation ziet nu (alleen) op vergoeding van reiskosten ingeval van mediation met rechtens van hun vrijheid beroofde of daarin beperkte personen. In de praktijk zijn de deelnemers in mediation niet van hun vrijheid beroofd.

Volgens het Besluit toevoeging mediation (BTM) wordt in artikel 7, lid 2, sub b bepaald dat een vergoeding kan worden vastgesteld voor bepaalde kosten en het tijdverlet in verband met reizen voor de desbetreffende zaak en verwijst naar art 9. Dit laatste artikel beperkt die vergoeding tot het reizen naar de rechtzoekende wiens vrijheid is ontnomen of is beperkt.

De naamgeving van het besluit is enigszins verwarrend, aangezien de vergoeding voor mediation op basis van de Wrb is geregeld in het Besluit toevoeging mediation (BTM).

Een aantal bepalingen uit het Besluit Vergoedingen Rechtsbijstand (BVR) is van overeenkomstige toepassing verklaard: art 24 leden 3 en 4, art 25 lid 4, die zien op het bepalen van de afstand op gestandaardiseerde wijze.

De artikelen 24 en 25 van het Besluit Vergoedingen Rechtsbijstand (BVR) regelen verder de vergoeding van reiskosten en tijdverlet voor advocaten in verschillende juridische procedures. Zie de Nota van Toelichting BVR 2000 op art. 24:

Artikel 24

In het oude besluit werd slechts in een beperkt aantal gevallen een vergoeding voor reistijdverlet gegeven. In het onderhavige besluit is het uitgangspunt dat een vergoeding voor reistijdverlet wordt gegeven. Zowel in procedures en advieszaken op het terrein van het burgerlijk of bestuursrecht en het tuchtrecht, als in strafzaken besteedt de rechtsbijstandverlener niet alleen tijd aan het verlenen van rechtsbijstand, maar ook aan het reizen naar de zitting en soms ook aan het reizen naar de rechtzoekende. Onder zitting wordt verstaan hetgeen in dit besluit onder zitting wordt verstaan. Het begrip is dus zeer ruim. Het betreft niet alleen de terechtzitting, maar ook bij voorbeeld een hoorzitting in het kader van een bezwaarprocedure, de zittingen met betrekking tot de habeas corpus toets alsmede bijvoorbeeld de getuigenverhoren in het kader van een gerechtelijk vooronderzoek.

Een vergoeding voor reistijdverlet wordt gegeven in zowel procedures en advieszaken op het terrein van het burgerlijk of bestuursrecht en het tuchtrecht, als in strafzaken. Het begrip 'zitting' in het BVR omvat niet alleen de terechtzitting, maar ook andere zittingen en verhoren. Hieruit kunnen we afleiden dat de vergoeding van reiskosten en tijdverlet in het BVR breder geldt dan alleen voor gedetineerden/preventief gehechten.

Denkrichtingen

Er bestaat nu een verschil tussen de vergoeding van reiskosten en tijdverlet voor mediators en advocaten in het BTM en het BVR.

Een oplossing zou kunnen zijn om een mediationssessie, die op verwijzing van de rechtspraak op een rechtbank of Gerechtshof plaatsvindt, voor wat de reis- en verletkosten aan te merken is als een zitting in de zin van art 7 BVR. En het BTM kan daar dan ook naar verwijzen.

Een andere oplossing zou kunnen zijn de reis naar het verwijzende gerecht opnemen en een dergelijke mediationbijeenkomst op het gerecht ook als zodanig definiëren in het BTM. Een wijziging van het BTM is evenwel in deze consultatie niet aan de orde.

Conclusie

De MfN constateert dat er een verschil bestaat tussen de vergoeding van reiskosten en tijdverlet voor mediators en advocaten binnen het stelsel van de gefinancierde rechtsbijstand, waar geen objectieve reden voor bestaat. Terzijde merkt MfN nog op dat de mediators in strafzaken niet onder het regime van het BTM (of het BVR) vallen, hoewel zij hun mediations altijd op de gerechten begeleiden.

De MfN brengt in deze consultatie in dat de vergoeding van reiskosten en tijdverlet voor mediators en advocaten werkzaam in het stelsel van de gefinancierde rechtsbijstand gelijk dienen te worden getrokken.

Bedankt voor uw aandacht. Graag van u vernemende.

Met vriendelijke groet,

mr. Judith Simon-Emaus
Directeur-bestuurder